

KERKENBELEIDSPLAN KAMPENHOUT 2025-2030

DATUM

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL.....	2
INLEIDING	3
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	4
2. FICHE PER KERKGEBOUW	5
2.1. Onze-Lieve-Vrouw Kampenhout	5
2.2. Sint-Jozef Relst	10
2.3. Sint-Stefanus Nederokkerzeel	14
2.4 Sint-Servaas Berg.....	25
2.5 Sint-Antonius Buke.....	32
3. Naar een toekomstvisie.....	37
3.1. Samenvatting van het kerkenbeleidsplan van 2017	37
3.2. Algemeen besluit.....	44
3.3 Engagement naar de toekomst	44

INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente KAMPENHOUT:

- **Onze-Lieve-Vrouw Kampenhout, Kerkstraat Kampenhout**
- **Sint-Jozef Kampenhout-Relst , Hutstraat Kampenhout**
- **Sint-Stefaan Nederokkerzeel, Peperstraat Nederokkerzeel**
- **Sint-Servaas Berg, Bergstraat Berg**
- **Sint-Antonius Buken, Bukenstraat Buken**

Dit plan kwam tot stand door voorafgaand een pastoraal plan op te maken voor de federatie Kampenhout en een pastoraal plan voor de federatie Herent (voor wat betreft de parochie Sint-Antonius Buken). Een ontwerpplan werd opgemaakt op basis van een vragenlijst die in elke parochieploeg werd ingevuld. Door alle vragenlijsten samen te leggen konden een aantal opties worden opgesteld die in het kerkenbeleidsplan werden opgenomen.

Het kerkenbeleidsplan werd eerst opgenomen door het CKB (Centraal Kerkbestuur) en het geamendeerde ontwerp werd dan besproken in de verschillende kerkraden en parochieploegen. Uiteindelijk werd een definitief voorstel voorgelegd aan het Aartsbisdom Mechelen-Brussel en de gemeenteraad van Kampenhout.

Het definitieve plan werd goedgekeurd door de aartsbisschop op XX XX 2025 en aangenomen door de gemeenteraad van Kampenhout op XX XX 2025.

In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel opgenomen met de genomen opties (per kerk), de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren (voor zover dat nodig zou zijn).

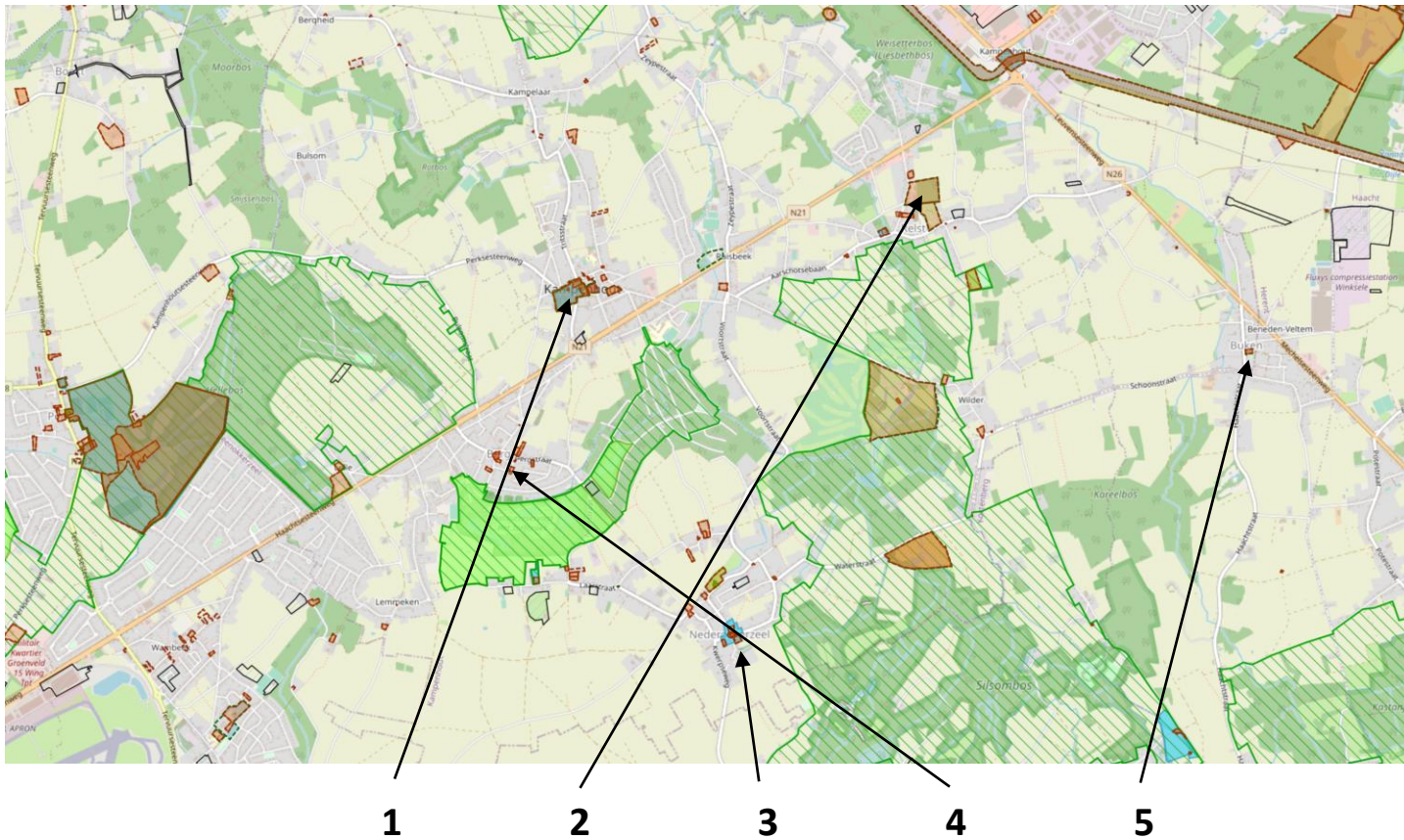
Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

1. SITUERING KERKGEBOUWEN

---

1. Onze-Lieve-Vrouw , Kerkstraat 1910 Kampenhout
2. Sint-Jozef Hutstraat 1910 Kampenhout
3. Sint-Stefaan Peperstraat 1910 Nederokkerzeel
4. Sint-Servaas Bergstraat 1910 Berg
5. Sint-Antonius Bukestraat 1910 Buke

2. FICHE PER KERKGEBOUW

2.1. Onze-Lieve-Vrouw in Kampenhout

2.1.1. Identificatie

Naam: Onze-Lieve-Vrouwkerk

Geografische ligging

- Kerkstraat 45 Kampenhout
- Provincie: Vlaams-Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Dekenaat of Regio: Regio Leuven
- Parochie: Onze-Lieve-Vrouw

Eigenaar: Gemeente Kampenhout

Bescherming(en)

Type	Subtype	Objectnummer	Datum besluit	Datum publicatie besluit	Einddatum	Opmerkingen
gedeeltelijk beschermd	monument	OB000425	11 september 1979	26 oktober 1979		Bescherming van het orgel.
niet beschermd		OB001451	18 april 1994	9 september 1994		Ligt in een beschermd dorpsgezicht (dorpskern).

2.1.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

<https://www.odis.be/hercules/search2.php?searchMethod=simple&search=kampenhout%20Onze-lieve-vrouw>

[Dorpskern Kampenhout](#)

ID: 302532 | Bouwkundig element

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Dorpsstraat, Gemeentehuisstraat, Gemeenteplein, Kerkstraat, Rusthuiswegel (Kampenhout)

Kampenhout is een typisch woondorp met agrarisch karakter binnen de driehoek Brussel-Mechelen-Leuven, dat eertijds zijn belang ontleende aan de aanwezigheid van een hoofdschepenbank.

[Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw](#)

ID: 39818 | Bouwkundig element

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Kerkstraat 45 (Kampenhout)

Bak- en zandstenen kerk in neogotische stijl uit 1874 naar plannen van provinciearchitect Gustave Hansotte. Westertoren met spitsboogvormig portaal; reliëf met Madonnavorstelling in het tympanon, gesigneerd J. Laumans, 1875.

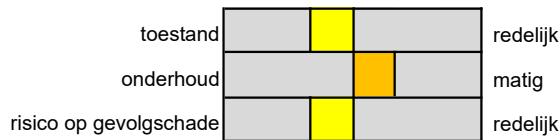
<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten?tekst=kampenhout+onze-lieve-vrouw>

b) Bouwfysische toestand

Algemeen

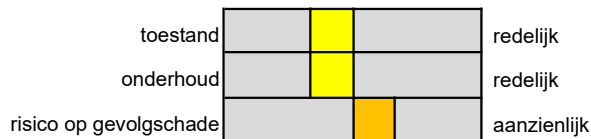

Dak

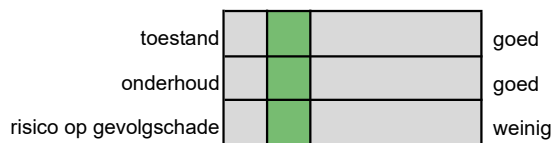
toelichting De daken verkeren in redelijke toestand, enkele leien zijn uitgeschoven. De leien van de zuidelijke zijbeuk zijn asbesthoudend en aan vernieuwing toe.

Dakwaterafvoer

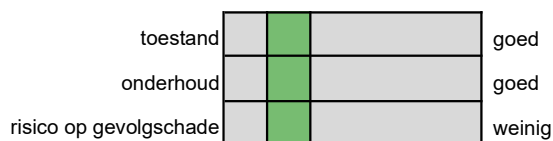
toelichting De goten in koper zijn ok, toch is het belangrijk om de schade door de rioolgassen op te volgen. Zie ook onderstaande adviezen.

Kapconstructie

toelichting De kappen verkeren in goede staat. De monitoring naar activiteit door houtborende insecten heeft uitgewezen dat er geen houtboorders meer actief zijn!

Draagstructuur en overspanning

toelichting Het gebouw verkeert in goede staat!

Schrijnwerk en beglazing

toestand	█	█	█	█	goed
onderhoud	█	█	█	█	goed
risico op gevolgschade	█	█	█	█	weinig

toelichting De schrijnwerk wordt regelmatig onderhouden, toch zijn enkele houten onderdelen al terug toe aan een nieuwe beschermende afwerklaag.
Verschillende glas-in-loodramen werden gerestaureerd en verkeren in goede staat!

2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De Onze-Lieve-Vrouwekerk ligt in het centrum van Kampenhout in een gebied dat ook de twee pastorieën omvat en dat aansluit bij het administratieve hart van de gemeente (gemeentehuis en nieuw gemeentehuis en politiekantoor).

Naast de kerk staan sinds begin 2025 een aantal containers voor pop-up bedrijven.

De hele omgeving maakt deel uit van een ruimer plan van dorpskernhernieuwing.

Aan de overkant van de Kerkstraat ligt een marktplein waar elke dinsdagnamiddag een markt wordt gehouden. Aan dit plein ligt het gebouw van de cultuurdienst (Villa Lucie) de serviceflats (De Waaier) en het Woonzorgcentrum Molenstee.

De parkeergelegenheid op het plein is relatief beperkt omdat meer en meer omwonenden hun wagen daar parkeren en er ook een zekere carpooling gebeurt. De bouw van een hele reeks bijkomende appartementen zal de parkeerdruk op dit plein en in de omliggende straten waarschijnlijk gevoelig doen toenemen.

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Gebruik van de kerk voor de pastoraal

- Elke maand twee vieringen, namelijk één eucharistie en één gebedsdienst en bijkomend een eucharistie of gebedsdienst op de feestdagen afwisselend in federatieverband. Elke vijfde zondag is er een bijkomende eucharistieviering. bij eucharistievieringen worden een 60-tal personen en bij gebedsvieringen een 10-tal personen bereikt.
- Vier doopvieringen per jaar waarin telkens verschillende kindjes gedoopt worden.
- Meestal gemiddeld twee huwelijksvieringen (30-70 mensen) en zes tot tien uitvaarten (30-300 mensen).
- Elke dag bezoeken mensen de kerk voor een gebed, een kort bezinningsmoment, om een kaarsje te branden.
Het aantal kaarsen is in de coronaperiode sterk toegenomen en dat aantal blijft hoger dan voordien. In 2024 werden 1360 kleine devotiekaarsjes en 340 noveenkaarsen gebrand.
- Repetities van het koor als voorbereiding op de vieringen
- Jaarlijks gebruik voor de catechese en catecheseviering (6 à 10 activiteiten).
- Viering Eerste Communie op Hemelvaartsdag
- De Vormselviering(en) gaat in de kerk door voor de hele federatie
- Jaarlijks startviering, kerstviering en slotviering door de lagere school.
- Bezoek van de lagere school en kleuterschool rond Kerstmis in het kader van hun godsdienstonderwijs.
- Dagelijks is de kerk tussen 9 en 18 uur open voor individueel gebed en toevallige bezoekers.

- Toekomstige evolutie : Op 5 jaar: lichte achteruitgang van het aantal aanwezigen tijdens de vieringen. Op 10 jaar onmogelijk te voorspellen.

Gebruik van de kerk voor niet pastorale zaken

- In 2025 zullen er in de kerk een hele reeks festiviteiten doorgaan in het kader van 900 jaar parochie Kampenhout.
- Dagelijks open voor individuele en toeristische bezoeken. Het gastenboek bewijst dat met heel wat intentieverzoeken ook in vreemde talen.
Veel mensen komen naar het gerestaureerde schilderij 'Rust tijdens de vlucht naar Egypte' kijken.
- Avond met meditatie met muziekschalen
- In de kerstperiode is de kerk feeëriek verlicht
- Tijdens de kerstmarkt hebben er concerten plaats ingericht door Theater De Jonghe.
- Kerk wordt opengesteld voor de 'Urban Run'
- In de voormalige doopkapel hangt een schilderij dat de Sint-Sebastiaansgilde uitbeeldt.
- De Sint-Sebastiaansgilde heeft jaarlijks een speciale viering en om de drie (of vijf?) jaar een speciaal lof ter gelegenheid van hun koningsschieting.
- Rondleidingen in de kerk op aanvraag van groepen of individuele aanvraag.
- De kerk wordt af en toe gebruikt voor een concert (fanfare De Eendracht)
- Gebruik voor tentoonstellingen over de geschiedenis van de kerk.
- Toekomstige evolutie : in deze onzekere tijden is dit onmogelijk te voorspellen.

2.2. Sint-Jozef in Kampenhout-Relst

2.2.1 Identificatie

Parochiekerk Sint-Jozef

Locatie

Plaats: Relst [gehucht in deelgemeente Kampenhout]

Straat en nummer: Hutstraat 24A.

Eigenaar: Kerkfabriek

TYPERING EN STIJL

Type

parochiekerk

Stijl

neogotiek

Kerktype	Opmerkingen
basiliek	met transept

Torentype

Torentype

koortoren

Profiel

In 1861 werd er een kapel gebouwd omwille van de grote afstand naar de centrumkerk van Kampenhout. De beslissing tot het bouwen van de kerk is genomen in de kerkraad van 15 december 1901. De eerste steenlegging gebeurde op 16 september 1907. Tijdens de eerste wereldoorlog werd de kerk gedeeltelijk afgebrand en daarna terug opgebouwd.

De parochiekerk is nog in gebruik voor de rooms-katholieke eredienst.

BESCHERMINGSSTATUS

Type	Subtype	Objectnummer	Datum besluit	Datum publicatie besluit	Einddatum	Opmerking
niet beschermd	monument					

GESCHIEDENIS

Bouwgeschiedenis

De beslissing tot het bouwen van de kerk is genomen in de kerkraad van 15 december 1901. De eerste steenlegging gebeurde op 16 september 1907.

a) Cultuurhistorische waarde

geen speciale aandachtspunten

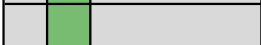
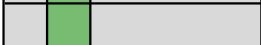
b) Bouwfysische toestand

Algemeen

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig
toegankelijkheid		goed

toelichting De kerk verkeert in goede staat, onderhoud wordt goed opgevolgd.

Dak

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting De leien verkeren in goede staat, enkele voetleien werden door monumentenwacht hersteld. De aansluitingen met de topgevels verdient wat aandacht.

Dakwaterafvoer

toestand		goed
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		redelijk

toelichting De meeste afvoeren verkeren in goede staat, er werd een tapgat geleegd, hier zat een verstopping die reeds gevolgschade veroorzaakte aan de binnenzijde van de kerk (zie verder in adviezenrapport). De standpijpen dienen een nieuwe afwerklaag te krijgen.

Kapconstructie en zolder

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting De kappen verkeren in goede staat.

Draagstructuur en overspanning

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting De kerk geeft een gezonde indruk, het voegwerk is her en der uitgespoeld of hecht niet goed aan de legmortel.

Schrijnwerk en beglazing

toestand		goed
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		redelijk

toelichting Het glas-in-lood werd de laatste jaren gerestaureerd en verkeert in goede staat. Het houten schrijnwerk verdienen de nodige aandacht.

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk is gelegen in de diffuse dorpskern van het gehucht Relst (deelgemeente Kampenhout) aan de Hutstraat. In de omgeving bevinden zich het kerkhof, de Chirolokalen, de oude pastorie die door een aantal gemeentelijke initiatieven wordt gebruikt en een woning die bestemd is voor sociale verhuur.

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Gebruik van de kerk voor de pastoraal

- Elke maand twee vieringen, namelijk één eucharistie en één gebedsdienst en bijkomend een eucharistie of gebedsdienst op de feestdagen afwisselend in federatieverband. Hiermede bereiken we tussen de 40 en 150 personen.
- Vier doopvieringen per jaar waarin telkens verschillende kindjes gedoopt worden.
- Meestal gemiddeld twee huwelijksvieringen (30-70 mensen) en zes uitvaarten (30-300 mensen).
- Elke dag bezoeken mensen de kerk voor een gebed, een kort bezinningsmoment, om een kaarsje te branden.
Het aantal kaarsen is in de coronaperiode sterk toegenomen en dat aantal blijft hoger dan voordien.
- Jaarlijks gebruik voor de catechese en catecheseviering (6 à 10 activiteiten).
- Jaarlijks kerstviering en slotviering door de lagere school.
- Bezoek van de lagere school en kleuterschool rond Kerstmis in het kader van hun godsdienstonderwijs.
- Speciale viering ter gelegenheid van de Ommegang/Boeteprocessie op Tweede Pinksterdag.
- Tweemaal per maand repetitie van het Sint-Ceciliakoor
- Dagelijks is de kerk tussen 9 en 16 uur open voor individueel gebed en toevallige bezoekers.
- Toekomstige evolutie : Op 5 jaar: lichte achteruitgang van het aantal kerkgangers. Op 10 jaar onmogelijk te voorspellen.

- Om de veertien dagen repetitie van het koor Sint-Cecilia.

Gebruik van de kerk voor niet pastorale zaken

- In 2023 waren er een hele reeks feestelijkheden in de kerk naar aanleiding van 125 jaar parochie (tentoonstelling, free podium, kerkbezoek met toren en zolderbezoek)
- Dagelijks open voor individuele en toeristische bezoeken. Het gastenboek bewijst dat met heel wat intentieverzoeken ook in vreemde talen.
- Rondleidingen in de kerk op aanvraag van groepen of individuele aanvraag.
- De kerk wordt af en toe gebruikt voor een concert (fanfare De Vlaamse Leeuw)
- Gebruik voor tentoonstellingen over de geschiedenis van de kerk.
- Toekomstige evolutie : in deze onzekere tijden is dit onmogelijk te voorspellen.

2.3. Sint-Stefaan in Nederokkerzeel

2.3.1. Identificatie

Parochiekerk gelegen in de Peperstraat 125 te Nederokkerzeel (deelgemeente van Kampenhout)

Eigenaar: Gemeente

BESCHERMINGSSTATUS

Type	Subtype	Objectnummer	Datum besluit	Datum publicatie besluit	Opmerkingen
beschermd	monument	OB000419	29 september 1943	21 oktober 1943	
gedeeltelijk beschermd	monument	OB000418	25 maart 1938	25 april 1938	Bescherming van toren.
niet beschermd		OB000419	3 februari 2000	17 mei 2000	Bescherming van Peperstraat + St.Stefaanstraat: kerkhofmuur rond Sint-Stefanuskerk
niet beschermd		OB001301	3 februari 2000	17 mei 2000	Ligt in een beschermd dorpsgezicht (Bogaertstraat + Peperstraat: onmiddellijke omgeving Sint-Stefanuskerk).

GESCHIEDENIS

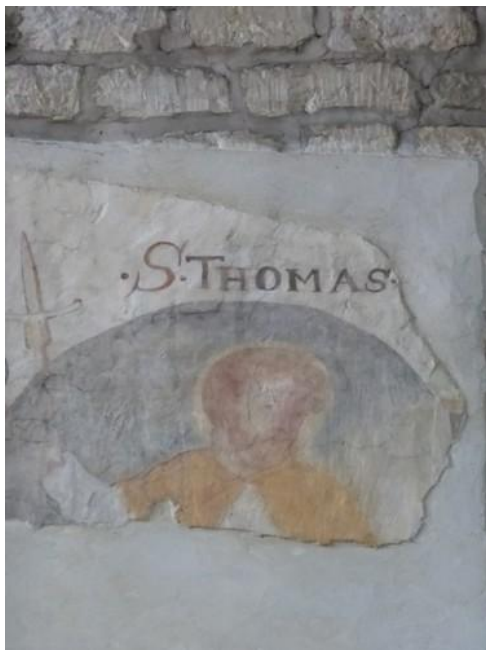
Het oudste deel van de kerk dateert van rond 1290, met uitbreidingen in de 16de, 17de, 18de en 19de eeuw.

2.3.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

Muurschilderingen Sint-Stephanuskerk

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301505>

- We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

- Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Muurschilderingen Sint-Stephanuskerk](#)
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021
- is deel van de aanduiding als beschermd monument [Parochiekerk Sint-Stephanus](#)
Deze bescherming is geldig sinds 29-09-1943
- is deel van de aanduiding als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Parochiekerk Sint-Stephanus met omringend kerkhof](#)
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021
- is deel van de aanduiding als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Parochiekerk Sint-Stephanus](#)
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 08-10-2021

Typologie: [muurschilderingen](#)

Datering: [eerste kwart 15de eeuw](#)

[Muurschilderingen in Vlaanderen](#) (thematische inventarisatie, erfgoedonderzoek: van 01-2015 tot 10-2015)

Beschrijving

De doopkapel bevindt zich ten noorden van het koor met vierkante oostertoren. Rechts van het venster op de noordermuur is een *Kruisiging* (195 centimeter breed) geschilderd. Bovenaan wordt zij deels afgesneden door het later ingebrachte gewelf, onderaan wordt het tafereel begrensd door een fries van schijn-plastische ronde schijven met merkwaardige dieptewerking.

Christus die aan het kruis genageld werd is reeds gestorven. De Romeinse soldaat Longinus brengt hem de lanssteek toe. Bloeddruppels spatten uit de zijdewonde tot in de ogen van zijn beul die een beschermend gebaar maakt met de linkerhand. Links van het kruis valt Maria in zwijm, en wordt zij ondersteund door de apostel Johannes. Rechts houdt de Romeinse honderdman toezicht op het gebeuren. Hij is gekleed in een harnas met lage gordel, waarboven een wijde mantel valt. Op zijn hoofd staat een kroon, een onverklaarbaar iconografisch detail dat mogelijk aan een verkeerde interpretatie van een restaurateur te wijten is. Normaal draagt de honderdman immers een modieus hoofddeksel. Zijn rechterhand wijst naar de gekruisigde. Op de tekstbanderol links van hem

waren wellicht de woorden "waarlijk dit was de zoon van God" aangebracht. Zo sprak de honderdman immers toen hij zag hoe het voorhangsel van de tempel scheurde terwijl Christus stierf. Uiterst rechts achter hem staat nog een tweede personage met een standaard in de hand.

De muurschildering roept reminiscenties op aan het Calvarie-paneel van de Huidevetters (circa 1400) in de Sint-Salvatorskathedraal te Brugge. De houding van sommige personages en bepaalde details in hun kleding als het puntige schoeisel van de soldaat, het kleed van Maria, het model van het harnas en de lage gordel van de honderdman situeren de schildering in de gotische stijl van rond 1400. Zij kan in het begin van de 15de eeuw gedateerd worden.

Ontdekt in 1935 door pastoor De Ridder, restauratie door Cornelis Legenhoek in 1939. Op hetzelfde muurvlak in deze kapel, doch links van het later ingebrachte venster, zijn sporen aanwezig van een tweede schildering, die vermoedelijk inhoudelijk bij de Kruisiging aansluit.

Restauratie door Johan Van den Eede in 1995 waarbij overschilderingen van Legenhoek werden weggenomen.

Op de oostelijke muur van het noordertransept is een fragment bewaard met drie jongere apostelfiguren onder een arcade (Andreas, Johannes, Thomas).

- BERGMANS A. 1994: Kampenhout, Sint-Stefanuskerk te Nederokkerzeel in: BUYLE M. & BERGMANS A., *Middeleeuwse muurschilderingen in Vlaanderen*, M&L Cahier 2, Brussel, 142-143.
- BERGMANS A. 1998: *Middeleeuwse muurschilderingen in de 19de eeuw. Studie en inventaris van middeleeuwse muurschilderingen in Belgische kerken*, KADOC Artes 2, Leuven, 319-320 (met bibliografie, archivalische en iconografische bronnen).

Auteurs: [Bergmans, Anna](#)

Datum: 2015

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: [Agentschap Onroerend Erfgoed \(AOE\)](#)

URI

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/39885>

Omgeving

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

•

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

•

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

•

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

•

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Parochiekerk Sint-Stephanus met omringend kerkhof](#)
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021
- omvat de aanduiding als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Muurschilderingen Sint-Stephanuskerk](#)
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021
- omvat de aanduiding als beschermd monument [Parochiekerk Sint-Stephanus](#)
Deze bescherming is geldig sinds 29-09-1943
- omvat de aanduiding als beschermd monument [Parochiekerk Sint-Stephanus: kerkhofmuur](#)
Deze bescherming is geldig sinds 03-02-2000
- omvat de aanduiding als beschermd monument [Parochiekerk Sint-Stephanus: toren](#)
Deze bescherming is geldig sinds 25-03-1938
- is deel van de aanduiding als beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek [Dorpskern Nederokkerzeel](#)
Deze bescherming is geldig sinds 03-02-2000
- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Parochiekerk Sint-Stephanus](#)
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 08-10-2021

[Inventarisatie bouwkundig erfgoed Kampenhout](#) (geografische inventarisatie: van 01-01-1971 tot 31-12-1975)

Beschrijving

Centrale inplanting met ommuurd kerkhof. Interessante, nu heterogene kerk, grosso modo uit 13de, 16de, 17de en 18de eeuw op vrij eenvoudige plattegrond: driebeukig schip van twee traveeën met transept, aanpalende oosttoren (13de eeuw?) tussen een noordkapel en een zuidsacristie, en een koor van twee traveeën met driezijdige sluiting. Zandsteenbouw (Brusseliaan) voor de oudste gedeelten en bak- en zandsteen voor de latere (vierde kwart 18de eeuw).

Asymmetrische westpuntgevel met bouwnaad tussen de midden en zuidzijbeuk, waardoor de latere aanpassing en vergroting duidelijk wordt gesteld; gevelsteen met opschrift ANNO 1628, onder het rondboogvormig bovenvenstertje met geprofileerde druiplijst. Spitsboogvormig drielichtvenster met afzaat; druiplijst met gestrekte uiteinden.

Arduinen barokportaal, in de zwikken gedateerd ANNO 1662; rondboogdeur met geblokte stijlen en drie sluitstenen onder een gekorniste waterlijst met gestrekte uiteinden steunend op korte voluten. Gestrekte en gekorniste kroonlijst op uitgewerkte vleugelstukjes.

Noordgevel (17de-eeuws?) gevormd door twee kapelgevels met aandak en loodrechte leien zadeldaken; spitsboogvensters met strakke tracering.

Uitspringende noordtranseptarm met puntgevel uit de 16de eeuw gestut door op elkaar gestelde steunberen, gemarkeerd door een kleine versnijding ter hoogte van de waterlijst die over de gevels doorloopt, in de noordelijke juist onder de afzaat van het brede geprofileerde spitsboogvenster met Y-tracering. Aanpalende noordkapel met puntgevel en haaks zadeldak (15de eeuw), waardoor de oosttoren en het noordtraptorentje worden ingebouwd.

Zuidzijbeuk en zuidtransept (1780) van baksteen verlevendigd met bakstenen sokkel en speklagen; geprofileerde spitsboogvensters. Overhoeks geplaatste zonnwijzer ingewerkt in de hoekstenen van west- en zuidgevels. Zuidsacristie uit de 19de eeuw, palend aan de toren.

Vierkante hoekstenen toren, met romaanse kern, uit de 13de eeuw(?). Wandgeleding door middel van cordonlijsten, onder meer ter hoogte van de gedichte spitsboogvensters. Bovenbouw met scherpe spitsboogvensters. Bovenbouw met scherpe spitsboogvormige galmgaten, op een gevelsteen in de zuidmuur gedateerd ANNO 1716; hoge ingesnoerde naaldspits (leien).

Rijzig koor uit de 16de eeuw onder scherp zadeldak dat de vroegste galmgaten afschermt; hoge sokkel en steunberen die de traveeën en koorsluiting ritmeren; opengewerkte wanden voorzien van volledig spitsboogvormige drielichtvenster (gedichte vensters in de apsis).

Binnenin wordt de middenbeuk geritmeerd door zuilen met weggehakte kapitelen onder hoge geprofileerde spitsboogvormige scheibogen; bundelpijler bij de kruising; vlak plafond ingedeeld door de op kraagstenen steunende moerbalken; geometrische ornamenten in stucwerk en centraal jaartal 1723.

Kruisribgewelf over de noordzijbeuk; geprofileerde spitsboog op halfzuilen met koolbladkapiteel, naar de noordtranseptarm. Noordtranseptarm van twee traveeën; kruisribgewelven met hogelversiering op schalken met koolbladkapitelen; verjongende sokkeltjes opgenomen in een cordon (weggehakt in de noordwand).

Geplafonneerde zuidzijbeuk; pseudoribbegewelf in pleisterwerk boven de zuidtranseptarm.

Vernauwing naar de onderverdieping van de toren, afgewerkt door afgekante pijlers met smal koolbladkapiteel waarop een brede tudorboog rust. Erboven sporen van de dakhelling van de vroegere, lagere beuk.

Gelijksoortige overgang naar het koor, en tussen beide, een kruisribgewelf op dunne ribben.

Blijkbaar vernieuwd parement en ingediepte spitsboog op imposten, waarboven ruwer breuksteenverband (noordwesten); oculus in de zuidwand.

Kruisribgewelf van het koor, steunend op de fijne koolbladkapitelen van de schalken, onderling verbonden door een cordon die onderaan de vensterafzaten loopt (zie noordtranseptarm). Gedichte apsisvensters (vermoedelijk circa 1635, jaartal op het barok hoogaltaar).

Noorddoopkapel met kruisriboverkluising (15de eeuw?). Stenen spiltrap in het traptorentje.

Mobilair. Gotische muurschildering met voorstelling van de Calvarie, in de doopkapel "internationale stijl", (14de-15de eeuw?); Maria-Hemelvaart, renaissance (eerste kwart 17de eeuw); Marteldood van Sint-Stephanus, hoofdaltaar, circa 1645(?); glasraam, noordzijbeuk, gedateerd SPR 1662. Voornamelijk barokmeubilair: lambrisering tegen de zuid- en noordwanden van de toren, gedateerd 1653 en 1665; preekstoel de tweede helft van de 17de eeuw; sacristiekast 1643; orgel gedateerd 1731; laatclassicistisch doksaal, einde 18de eeuw; doopvont uit de 17de eeuw; tegen de westmuur barokke grafsteen van Ph. Lambrecht van circa 1663.

Bron: DE MAEGD C. & VAN AERSCHOT S. 1975: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Vlaams-Brabant, Halle-Vilvoorde*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 2n, Gent.

Auteurs: [De Maegd, Christiane](#); [Van Aerschot, Suzanne](#)

Datum: 1975

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: [Agentschap Onroerend Erfgoed \(AOE\)](#)

Aanvullende informatie

Centrale inplanting met omringend kerkhof omgeven door een bakstenen muur . Een deel van de site werd reeds geruimd en omgevormd tot groenzone. Een selectie van graftekens werd verspreid bewaard over de site. Een historisch grafkruis uit 1733 bleef bewaard op het kerkhof.

b) Bouwfysische toestand

Dak

bouwfysische toestand		redelijk
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		redelijk

toelichting De daken zijn bekleed met natuurleien, opgehangen in koperen leihaken. Er schuiven verspreid leien uit, waardoor waterinsijpeling mogelijk is. Regulier onderhoud is aangewezen om de daken nog enkele jaren te laten meegaan.

Dakwaterafvoer

bouwfysische toestand		goed
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		redelijk

toelichting De goten konden niet overal gecontroleerd worden, wegens een matige toegankelijkheid. Verspreid zijn de goten vervuild, maar deze worden naar verluidt jaarlijks gereinigd in september. Enkele vergaarbakken verdienen de nodige aandacht, dit leidt voorlopig niet tot grote gevolgschade.

Kapconstructie en zolder

bouwfysische toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting De houten kappen verkeren structureel in goede staat. Lokaal werd een natte zone opgemerkt door lekken in de dakbedekking of gootbekleding.

Draagstructuur en overkapping

bouwfysische toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting Het gebouw geeft een structureel gezonde indruk.

Schrijnwerk en beglazing

bouwfysische toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting Het houten schrijnwerk wordt goed onderhouden. Belangrijk is dat hier ook het schrijnwerk van de zolderverdieping de nodige aandacht krijgt.

Afwerking en inrichting

bouwfysische toestand		redelijk
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		aanzienlijk

toelichting Het interieur van de kerk is redelijk, de plafonds zijn vervuild door thermoforese, voornamelijk een zone boven het doksaal verdient de nodige aandacht. Hier lijkt het pleisterwerk los te komen van de houten drager.

Site en omgeving

bouwfysische toestand		matig
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		redelijk

toelichting Het kerkhof en de ommuring horen naar verluidt niet tot de verantwoordelijkheid van de kerkraad. Er zijn desalniettemin enkele aandachtspunten.

2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk is gelegen in de dorpskern van Nederokkerzeel. Er zijn geen andere belangrijke functies in de directe omgeving.

Tegenover de kerk staat de pastorie die gebruikt wordt als federatiesecretariaat en vergaderlokaal. Er is ook een opnamestudio voor de podcast Dagelijkse Post.

2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Gebruik van de kerk voor pastorale activiteiten

- Elke maand twee vieringen, namelijk één eucharistie en één gebedsdienst en bijkomend een eucharistie of gebedsdienst op de feestdagen afwisselend in federatieverband. Hiermede bereiken we tussen de 40 en 150 personen. Tevens een bijkomende viering op aanvraag van het feest comité van "Okkeziel Bruist" ter gelegenheid van hun jaarlijkse feesten half augustus.
- Vier doopvieringen per jaar waarin telkens verschillende kindjes gedoopt worden.
- Meestal gemiddeld twee huwelijksvieringen en zes uitvaarten.
- Jaarlijks gebruik voor catechese (voorbereiding vormsel en eerste communie) en catechesevieringen.
- Jaarlijks kerstviering door de kleuterschool en de lagere school.
- Bezoek van de lagere school in het kader van hun godsdienstonderwijs.
- Dagelijks is de kerk tussen 9 en 16 uur open voor individueel gebed en toevallige bezoekers.
- Toekomstige evolutie : in deze onzekere tijden is dit onmogelijk te voorspellen.

Gebruik van de kerk voor niet pastorale zaken

- Dagelijks open voor toeristische bezoeken. De kerk vormt tevens een onderdeel van een toeristische rondrit in Kampenhout
- Gebruik voor stratenkwis ter gelegenheid van de jaarlijkse augustusfeesten.
- Rondleidingen in de kerk op aanvraag van groepen of individuele aanvraag.

- Jaarlijks tentoonstelling van de recente schilderijen van een plaatselijke kunstenares.
- De kerk wordt af en toe gebruikt voor een concert.
- Toekomstige evolutie : in deze onzekere tijden is dit onmogelijk te voorspellen.

2.4. Sint-Servaas in Berg

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.4.1 Identificatie

Parochiekerk Sint-Servatius met kerkhofsite

Gelegen aan de Bergstraat in deelgemeente Berg van de gemeente Kampenhout

Eigenaar: gemeente

2.4.2 Beschermingsstatus

Laat-classicistische kerk met pseudo-basilicale aanleg

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/39858>

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

•

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Parochiekerk Sint-Servatius met kerkhofsite](#)
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021
- is aangeduid als beschermd monument [Parochiekerk Sint-Servatius met kerkhofsite](#)
Deze bescherming is geldig sinds 09-12-2009
- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Parochiekerk Sint-Servatius](#)
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 08-10-2021

Kenmerkgroep 1

Typologie: [kerkhoven](#), [omheiningsmuren](#), [parochiekerken](#)

Datering: [eerste kwart 19de eeuw](#), [interbellum](#), [vierde kwart 18de eeuw](#)

Stijl: [classicisme](#)

[Nivoy, Remy](#) (Ontwerper)

Kenmerkgroep 2

Typologie: [oorlogsgedenktekens](#)

Datering: [interbellum](#)

Stijl: [art deco](#)

Thema: [Erfgoed Eerste Wereldoorlog](#)

Beschrijving

Historiek

Met de circa 450 overleden bisschop van Tongeren als patroonheilige kan de Sint-Servatiuskerk van Berg zich beroepen op een verre, mogelijk tot de 8ste eeuw opklimmende origine.

Sinds 1142, ingevolge een schenking van de bisschop van Kamerijk, bezat de benedictijnenabdij van Geraardsbergen er het patronaat en een groot deel van de tienden. Een figuratieve kaart van Josse De Deken in het kaartboek van het Brusselse Sint-Janshospitaal uit 1711 geeft een beeld van de kerk van Berg zoals ze werd heropgebouwd na de brand van circa 1640. Ze is er voorgesteld als een laatgotische, eenbeukig gebouw met vieringtoren te midden van een vierkant kerkhof met lage ommuring waarvan de toegang in de zuidwestelijke hoek was gesitueerd.

In 1769 door bliksem zwaar getroffen werd ze vanaf 1794 volledig heropgetrokken. Weinig concreets is bekend over deze, in een wisselvallige, politieke periode, tot circa 1830 aanslepende bouwcampagne tenzij de naam van de ontwerper, met name R. Nivoy.

In het rijksarchief bleven twee door hem gesigioneerde en 16 mei 1793 gedateerde, ingekleurde plannen bewaard. Het eerste met opschrift "*Plan, elevatie, tot het bouwen eene, nieuwe kerkck tot Bergh*" bevat een plattegrond en een zuidwestelijke gevelopstand; het tweede met opschrift "*Profil conforme het plan*" een dwarsdoorsnede. Afgezien van een tweede sacristie, de vervanging van het tongewelf boven de zijbeuken door een vlakke zoldering en van enkele kleinere details stemmen de plannen overeen met de uiteindelijke realisatie.

In 1832 werd de kerk opnieuw door bliksem getroffen en diende ze reeds hersteld. Tussen beide wereldoorlogen werd het kerkhof rond de Sint-Servaas opgeheven. In de loop van 1961 werd het definitief van zijn begraaffunctie ontheven, waarna het deels werd heraangelegd tot parkeerruimte. Een jaarsteen in de gevel verwijst naar de buitenrestauratie in 1996.

Over 18de-eeuwse architect Remy Nivoy (Nivois) die samen met onder meer Louis Montoyer (1749-1811) als leerling van hofarchitect L.-B. Dewez (1731-1812) wordt geciteerd is tot op heden weinig gekend. In Brussel realiseerde hij het eerste stedelijke goederenpakhuis aan de Arduinkaai, het voormalige Entrepot (1780-81), waarvan de gevel later werd geïntegreerd in de Koninklijke Vlaamse Schouwburg. Hij was er ook verantwoordelijk voor het ontwerp van de Nieuwe Graanmarkt (1787), in samenwerking met ingenieur-architect C. Fisco (1736-1825). Zijn naam duikt ook op bij de verbouwingen van de priorij van Groenendaal (3de kwart van de 18de eeuw) en bij de vergroting van de Sint-Trudokerk (1785-87) van Thorembais-Saint-Trond.

Beschrijving

De laatclassicistische Sint-Servatiuskerk met pseudo-basilicale aanleg is niet georiënteerd en bestaat uit een driebeukig schip van vijf traveeën met ingebouwde klokkentoren tussen de zijbeuken en wordt aan oostzijde voorafgegaan door een even hoog en één travee diep, driezijdig gesloten koor met flankerende sacristieën. Ze is opgetrokken in baksteen met een natuurleien bedaking waarbij het gebruik van zandige kalksteen zich vrijwel beperkt tot de omlopende plint, de belijning met regelmatige hoekkettingen en steigergaten en de vensteromlijstingen.

De licht vooruitspringende, vierkante toren met ingesnoerde spits toont een horizontaliserende geleding met cordons en is spaarzaam opengewerkt met een geprofileerde, rechthoekige, hardstenen deur met zware sluitsteen (onderaan het jaartal 1726 in een hergebruikte profielsteen, een klein oculus ter hoogte van het doksaal en vier grote, rondboogig geprofileerde galmgaten. De onderbouw in lokale natuursteen

wijst op een gedeeltelijk behoud van de oude vieringstoren. Dit "hergebruik" vormt, zoals in de Sint-Hubertuskerk van Eppegem, een mogelijke verklaring voor het feit dat de kerk niet is georiënteerd maar wel met haar koor naar het zuidoosten is gericht. In het overigens blinde drieledig gevelfront, rechts van de toren, situeren verticale lichtspalten de achterliggende wenteltrap. De beukwanden tonen een strakke ritmering met vijf grote rondboogvensters in een vlakke omlijsting met negblokken. Twee identieke vensters verlichten het koor met bovenaan in de apsiswand een blind oculus, onderaan de ingemetselde hardstenen grafstenen van pastoor Ph. F. Huygelen († 1855) en schepenen A. J. Goossens († 1881). De twee symmetrisch opgevatte sacristieën zijn opengewerkt met een deur en getraliede vensters, in een rechthoekige omlijsting, al dan niet voorzien van negblokken.

Interieur

De in lichte grijstinten geschilderde binnenruimte met blauwhardstenen vloer toont een eenledige opstand met een rondboogarcade van Toscaanse zuilen met sokkel en dekplaat en een volledig omlopende, gekorniste kroonlijst op uitgelengde voluutconsoles waarboven een gedrukt, gestuct tongewelf, gemarkeerd door geprofileerde gordelbogen. De smallere zijbeuken tonen, in tegenstelling tot het initieel plan van Nivoy, een vlakke zoldering waarbij de tussenbalken rusten op uitgelengde consoles. Een midden 19de-eeuwse, houten afsluiting met metalen spijlen vormt achteraan de scheiding met respectievelijk de aansluitende doopkapel en de berging met trap naar het doksaal.

Een heldere glas-in-loodbeglazing met gekleurde sierboord zorgt voor een vrijwel homogene lichtinval. Enkel de koorramen zijn voorzien van decoratief, gebrandschilderd glas met sierboord en cirkelmotieven. De streng evenwichtig geproportioneerde ruimte is gestoffeerd met een laat Lodewijk XVI-hoofdaltaar, twee Lodewijk XV-biechtstoelen, een Lodewijk XVI-tochtportaal waarboven een 18de-eeuws orgel en een begin 19de-eeuwse hardstenen doopvont.

De twee zijaltaren respectievelijk toegewijd aan Maria en de patroonheilige, de communiebank en de preekstoel wisten slechts deels aan de 20ste-eeuwse "beeldenstorm" te ontsnappen. De preekstoel (3de kwart 18de eeuw) werd omgebouwd tot dienstaltaar, een fragment van de communiebank (midden 18de eeuw) fungeert als zijaltaar terwijl van de zijaltaren, afgezien van het Maria- en Sint-Servatiusbeeld, enkel twee engelenfiguren bleven bewaard. Ter hoogte van het Maria-altaar, in de oostwand, twee kleine marmeren gedenksteden, afkomstig uit de voormalige kapel van Berg-Lelle en verwijzend naar het altaar dat Johanna vander Dilft in 1657, na het overlijden van haar echtgenoot Maximiliaen Hinckaert, er liet oprichten. De kruisweg dateert uit 1925 en werd vervaardigd door L. Dendooven-Michiels uit Leuven.

Sinds ruim twee eeuwen is de Sint-Servatiuskerk echter in het bezit van een geschilderd houten drieluik van onschatbare waarde dat zich tot voor kort tegen de zuidwand van het koor bevond. Het middenpaneel (112 x 174) stelt de Heilige Drievuldigheid voor in de vorm van drie menselijke figuren, geflankeerd door vier engelen die de passiewerktuigen dragen. Het zijluik (113,5 x 79) links toont de schenker en zijn twee zonen met aan keerzijde de Geseling van Jezus; het zijluik rechts de schenkster met patroon, de Heilige Johannes evangelist, en haar vier dochters met aan keerzijde de Kruisafneming. Het ontstaan van het triptiek wordt door het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK) in de periode 1476-1550 gesitueerd en toegeschreven aan een epigoon van Dieric Bouts.

Het drieluik bevond zich oorspronkelijk in de merkwaardige, inmiddels verdwenen Sint-Lambertuskapel in het gehucht Lelle, wellicht in oorsprong het hofkerkje van het gelijknamige geslacht. Bij decreet van 30 mei 1806 kwam de romaanse kapel, samen met haar inboedel, in het bezit van de kerkfabriek van Berg.

Toen in 1889 de toestand van de verwaarloosde kapel dermate bedenkelijk was geworden werd de volledige inboedel, samen met het drieluik, naar de Sint-Servatiuskerk overgebracht. In 1909 was het drieluik opgesteld in de doopkapel, in afwachting van een restauratie. Tijdens de jaren 1930 tot 1950 werd het gerestaureerd door schilder-restaurateur J. Van Der Veken uit Sint-Pieters-Woluwe. Pas eind 1956 kwam het triptiek en dit na allerlei verwickelingen waaraan de oorlogstoestand en de eigendomsbetwisting zeker niet vreemd waren opnieuw naar de Sint-Servatiuskerk. Het drieluik werd in de periode 2006-2009 in het KIK (Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium) gerestaureerd (*reinigen en consolideren van de verflaag, wegwerken van matte zones en ook het aanbrengen van een protectie-laag*) en kon in juni 2009 opnieuw in de Sint-Servatiuskerk worden opgehangen in het koor en bewonderd in al haar glorie. Er werd daarbij ook o.a. een alarminstallatie geplaatst.

Meubilair

Hoofdaltaar, in 1843 gemarmerd door Van Geel, Mechelen, portiekaltaar ingewerkt in de koornis, in bekroning H. Geest onder gedaante duif, geschilderd altaarstuk, tabernakel met Lam Gods van de Apocalyps, bekroond met Jezus aan het kruis en engelen met passiewerktuigen, 1843, gemarmerd hout. Biechtstoel (ten noorden), in bekroning medaillon met buste van Goede Herder, met hermenbeelden van Heiligen Petrus en Maria Magdalena, midden 18de eeuw, Lodewijk XV, eik. Biechtstoel (ten zuiden), in bekroning medaillon met buste Heilige Johannes de Doper, met hermenbeelden van Heilige Petrus(?) en Verloren Zoon, midden 18de eeuw, Lodewijk XV, eik. Fragment communiebank met Hostiedragende kelk, midden 18de eeuw, Lodewijk XV, gemarmerd hout, nu geplaatst ter hoogte van zijaltaar (ten zuiden). Tochtportaal onder doksaal, 2de helft 18de eeuw, eik. Balustrade doksaal, 2de helft 18de eeuw, eik. Orgel, 18de eeuw, vernieuwd in 1918 door V. Van de Loo, Rotselaar. Doopvont, begin 19de eeuw, hardsteen. Preekstoelkuip, nu dienstaltaar, met bustes Evangelisten, 3de kwart 18de eeuw, Lodewijk XV, eik. Schilderij door August de Succa, altaarstuk, Bewening van Christus, 1861, doek. Schilderij Jezus wordt in het graf gelegd, 19de eeuw, naar Carravaggio, doek. Beeld Heilige Jozef met Kind, 18de eeuw, hout. Beeld Onze-Lieve-Vrouw van Smarten, afkomstig zijaltaar (ten noorden), 1831, hout. Beeld Heilige Servatius, afkomstig zijaltaar (ten zuiden), midden 19de eeuw, hout. Gekleed beeld Heilige Servatius, 18de eeuw. Gekleed beeld Onze-Lieve-Vrouw van Smarten, 19de eeuw. (Gebaseerd op Fotorepertorium van het meubilair van de Belgische bedehuizen. Provincie Brabant. Kanton Zaventem, Brussel, 1980, p. 13-14.)

Kerkhof

Niettegenstaande het kerkhof al sinds begin jaren 1960 van zijn begraaffunctie is ontheven bleef het globale aspect van besloten hof nog herkenbaar bewaard. Langs de Stiggelstraat, in het zuidwestelijke gedeelte rechts van de kerk, wordt het grasveld met zes lindebomen nog steeds door de lage ommuring van lokale natuursteen omsloten. Het noordoostelijke gedeelte links van de kerk is omgevormd tot parkeerruimte met verspreid, enkele hoogstammen en taxushagen maar behield grotendeels de hoge natuurstenen muur die de grens vormt met het aanpalende perceel. Vanaf de sacristie vertrekt een voetpad naar de verderop gelegen pastorie. Links vooraan bevindt zich een 18de-eeuwse, hardstenen schandpaal die in 1904 bij graafwerken voor de verbreding van de Dorpsstraat, vlak bij de kerk werd herontdekt. Rechts vooraan het hardstenen gedenkteken voor de gesneuvelden in art deco, in 1920 gerealiseerd door A. Smet uit Berchem.

- LEUVEN, Archief Onroerend Erfgoed, Dossier KCML, Sint-Servatiuskerk Berg.

- *Bouwen door de eeuwen heen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur/deel 2N. Vlaams Brabant. Halle-Vilvoorde, Gent, 1975, p. 45-46.*
- LAUWERS J., *Geschiedenis van Berg, Buken, Kampenhout en Nederokkerzeel*, Heule, 1992, passim.
- WAUTERS A., *Histoire des environs de Bruxelles*, dl. 7, Brussel, 1972, p. 186-207.

Bron: Beschermingsdossier DB002301

Auteurs: [Paesmans, Greta](#)

Datum: 2009

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: [Agentschap Onroerend Erfgoed \(AOE\)](#)

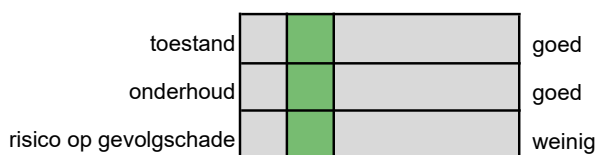
2.4.3 Bouwfysische toestand

Algemeen

toelichting De kerk wordt zeer goed onderhouden. Er zijn enkele aandachtspunten voor het glas-in-lood en het houten buitenschrijnwerk.
De goten zijn niet makkelijk bereikbaar, er zijn geen veiligheidsvoorzieningen getroffen om beveiligd door de goten te lopen.

Dak

toelichting De daken verkeren in goede staat. Zeer plaatselijk is een leetje uitgeschoven, dit zonder veel kans op gevolgschade.

Dakwaterafvoer

toelichting De goten verkeren in goede staat. De rubberen uitzetstukken kunnen best gecontroleerd worden bij de volgende reinigingsbeurt. Ter hoogte van de tapgaten is er vervuiling aanwezig in de goten.

Dakconstructie en zolder

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting De kappen verkeren structureel in goede staat.

Draagstructuur en overspanning

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting De kerk verkeert in goede staat. Er zijn een aantal scheuren opgemerkt, de foto's doorheen de jaren doen ons vermoeden dat deze scheuren ondertussen gestabiliseerd zijn.

Schrijnwerk en beglazing

toestand		goed
onderhoud		matig
risico op gevolgschade		redelijk

toelichting Het houten schrijnwerk dat minder vlot toegankelijk is, is toe aan een nieuwe onderhoudsbeurt. Doe dit alvorens het hout te ernstig verweerd of ingerot is waardoor er tot vervanging moet overgegaan worden. De kroonlijsten verdienen ook een nieuwe afwerklaag.

2.4.3 Beschrijving ruimtelijke ligging en omgeving

De kerk ligt in het centrum van Berg. Er zijn geen andere belangrijke functies in de directe omgeving. Naast de kerk is een parkeerruimte die ook gebruikt wordt voor kermissen en manifestaties. Op het voorplein houden de Kerkpoortclochards in de maanden juli en augustus elke maandagavond een optreden waarop tussen de 100 en 150 mensen aanwezig zijn.

2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Gebruik van de kerk voor pastorale activiteiten

- Elke maand vier (of vijf) vieringen, namelijk één eucharistie en drie (of vier) gebedsdiensten. Hiermede bereiken we tussen de 30 en 100 personen.
- Vier doopvieringen per jaar waarin telkens verschillende kindjes gedoopt worden.
- Meestal gemiddeld twee huwelijksvieringen (30-60 mensen) en zes uitvaarten (30-150 mensen).
- Jaarlijks gebruik voor catechese (voorbereiding vormsel en eerste communie) en catechesevieringen.
- Eerste Communie op de vierde zondag van mei (Berg en Nederokkerzeel samen)
- Een viertal sessies van Godly Play (waarvoor het materiaal in de kerk voorhanden is).
- Bezoek van de lagere school in het kader van hun godsdienstonderwijs.
- Twee maal per jaar een bezinningsavond (Advent en Vasten).
- Elke woensdagavond rozenkransgebed.
- Elke maand een avond met zangrepetitie
- Een keer per jaar een bijeenkomst in het kader van de Synodale Weg
- Dagelijks is de kerk tussen 10 en 16 uur open voor individueel gebed en toevallige bezoekers.
- Toekomstige evolutie : in deze onzekere tijden is dit onmogelijk te voorspellen.

- In de kerstperiode: plaatsen van een binnen kerststal in een stijl aansluitend bij de plaatselijke witloofcultuur.
- In de kerstperiode: plaatsen van een buitenkerststal (eveneens in een stijl aansluitend bij de plaatselijke witloofcultuur), die een verlengstuk vormt van de inkom van de kerk.
- In de kerstperiode: plaatsen van een staartster als lichtbaken van ruim 10 meter hoog tegen de voorgevel van de toren, waarvan de verlichting tot meer dan 1 km. ver zichtbaar is.

-
-

Gebruik van de kerk voor niet pastorale zaken

- Dagelijks open voor toeristische bezoeken.
De kerk bevat een historisch geklasseerd triptiek en een kopie van een Caravaggio
- Rondleidingen in de kerk op aanvraag van groepen of individuele aanvraag.
- Gebruik voor een concert van het koor Cantabile
- De kerk wordt af en toe gebruikt voor een concert in overleg met de kerkraad.
- In 2024 Evocatie met Tableaux Vivants van Caravaggio-schilderijen.
- In 2025 werd de kerk opengesteld voor de 'Urban Run'.
- Om de vijf jaar deelname aan de Open Kerkendag.
- In juni torenbezoek door communicanten, vormelingen en hun ouders, onder begeleiding van leden van de Kerkraad en enkele vrijwilligers.
- Toekomstige evolutie : in deze onzekere tijden is dit onmogelijk te voorspellen.
- De kerkraad heeft een brochure ter beschikking over "Kerk Sint Servatius Berg, Verborgen erfgoed in Vlaanderen" voor bezoekers.

-

2.5. Sint-Antonius in Buken

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.5.1 Situering

Parochiekerk Heilige Antonius Kluizenaar

Gelegen aan de Bukenstraat in het centrum van de dorpskern van Buken (met aansluitend een stuk van Veltem, deelgemeente van Herent)

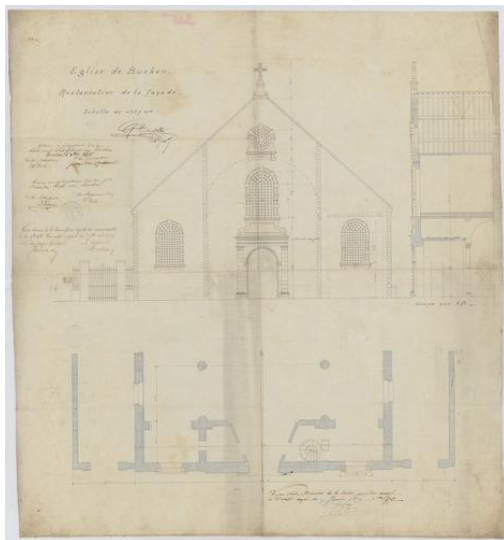
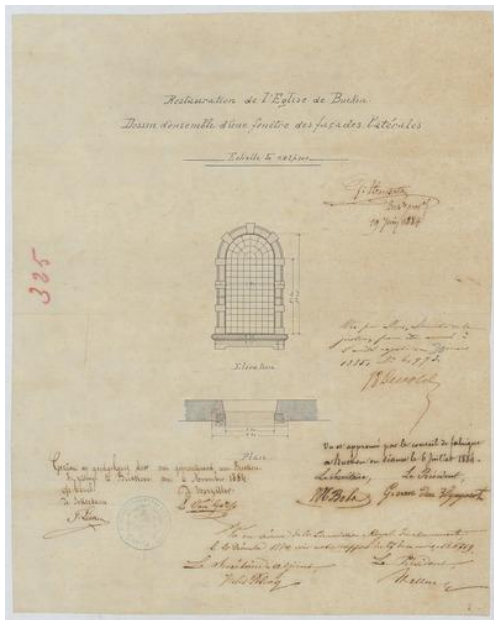
De kerk is eigendom van de gemeente.

2.5.2 Beschermingsstatus

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/39883>

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Parochiekerk Heilige Antonius Kluizenaar](#)
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021
- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Parochiekerk Heilige Antonius Kluizenaar](#)
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 08-10-2021

Typologie: [parochiekerken](#)

Datering: [eerste helft 19de eeuw](#), [eerste kwart 18de eeuw](#), [vierde kwart 17de eeuw](#)

Stijl: [barok](#), [neobarok](#)

[Hansotte, Gustave](#) (Ontwerper)

Beschrijving

In zijn huidige vorm, resulterend van verbouwingen uit de eerste helft van de 19de eeuw, ontvouwt de plattegrond een ingebouwde toren, een koor met driezijdige apsis en drie traveeën met aanpalende sacristieën, en een driebeukig schip van vier traveeën.

Baksteenbouw met verwerking, van zandsteen. Vierkante barokke toren van circa 1700, gemarkeerd door stenen hoekbanden en een cordon- en kroonlijst; leien peerspits, rondboogvormige bovenvensters in een geprofileerde omlijsting met blokwerk en waterlijst; blind portaal van zandsteen met meer classicistische inslag: geprofileerde rondboog ingeschreven in een rechthoekige omlijsting met kroonlijst en gegroefde zwikken. Aanpalende, ingezwenkte zijgevels afgelijnd door hoekbanden met bekronende bol.

Het aanleunende koor is in feite het vroegere schip en dateert uit dezelfde periode als de toren (circa 1700).

Het huidige schip en de gevel in neobarokstijl zouden teruggaan op 1842. Het interieur werd aangepast circa 1920.

Bron: DE MAEGD C. & VAN AERSCHOT S. 1975: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Vlaams-Brabant, Halle-Vilvoorde*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 2n, Gent.

Auteurs: [De Maegd, Christiane](#); [Van Aerschot, Suzanne](#)

Datum: 1975

Aanvullende informatie

ontwerpplannen restauratie

In het archief van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (KCML) zijn ontwerpplannen bewaard voor een gevelrestauratie, opgemaakt door provinciaal architect Gustave Hansotte, en gedateerd 1878 en 19 juni 1884.

- Beeldbank Onroerend Erfgoed, collectie Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (KCML), *Parochiekerk Heilige Antonius Kluizenaar* [online], <https://id.erfgoed.net/afbeeldingen/430344> en [430252](https://id.erfgoed.net/afbeeldingen/430252) (geraadpleegd op 3 december 2024).

Auteurs: [Vandeweghe, Evert](#)

Bouwfysische toestand

Algemeen

toestand		redelijk
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		redelijk
toegankelijkheid		matig

Daken

toestand		goed
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		redelijk

toelichting De daken verkeren in redelijke staat, lokaal werden een aantal uitgeschoven leien opgemerkt. Er wordt regelmatig ingegrepen indien er grote lekken aanwezig zijn. Momenteel is er een groot lek aanwezig in het dak van de toren.

Waterafvoer

toestand		goed
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		redelijk

toelichting De goten en afvoerren verkeren in redelijke staat. Enkel de afwerkklagen op de gietijzeren standpijpen kunnen een nieuwe afwerklaag verdragen.

Draagconstructie en overspanning

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting De houten kapconstructies verkeren in goede staat.

Structurele conditie

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting De kerk verkeert structureel in goede staat.

2.5.3 Beschrijving ruimtelijke ligging

De kerk ligt aan de Bukenstraat in het centrum van de deelgemeente Buken. Achter de kerk ligt een wijk van Veltem (Herent) die op kerkelijk vlak aansluit bij de parochie Buken.

Er zijn geen andere belangrijke functies gelegen in de directe omgeving van de kerk (uitgezonderd het kerkhof, het ontmoetingscentrum Tref.punt en de scoutslokalen).

2.5.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Elk weekend een viering hetzij eucharistie hetzij een gebedsviering.

- Begrafenissen, huwelijken en doopvieringen, communievieringen (aantallen kunnen variëren van jaar tot jaar) (deze bemerkingen gelden voor alle parochies)
- Catechese in de kerk
- Eén keer per maand is er na de zondagsviering sacrale dans.
- Concerten
- De kerk is elke dinsdag en zondag open en in de zomermaanden wordt de kerk nog meer opengesteld

Naast de wekelijkse vieringen en de vieringen op hoogdagen, doopvieringen, huwelijken en uitvaarten willen we de kerk in de toekomst ook pastoraal gebruiken als

- Stilteplaats voor toevallige bezoekers. Hiervoor willen we ernaar streven om de kerk dagelijks te openen
- Andere soorten van christelijk gebed en liturgie, zoals sacrale dans, meditatie, vredeskerk
- Voordrachten rond gelovige onderwerpen
- Kerstallententoonstelling of andere gelovige tentoonstellingen.
- Catechese en info-avonden
- Via QR-codes in de kerk willen we het verhaal van de kerk, het dorp en bepaald meubilair vertellen aan toevallige bezoekers. Bijvoorbeeld in samenwerking met de heemkring van Kampenhout.
- “Meubilair dat nu niet meer liturgisch gebruikt wordt een andere functie geven. vb. biechtstoelen aanwenden voor pastorale duiding. Vb. zie Korbeek-lo rond het kindermisbruik (zie foto hieronder)

Als niet-pastorale nevenbestemmingen zien we voor de Sint-Antoniuskerk

- De kerk is nu al de standplaats van de Reuzen van Buke
- (orgel-)concerten en voordrachten
- Orgelrepetities van o.a. studenten van het Lemmensinstituut
- (permanente) tentoonstelling rond “Buke Martelaarsdorp in WO1”.
- Ruimte voor ontmoeting/grotere vergaderingen

Om nog meer mogelijk te maken, zowel pastoraal als niet-pastoraal, zou het goed zijn dat ook de Sint-Antoniuskerk uitgerust wordt met een beeldscherm. Zo kunnen o.a. teksten geprojecteerd worden tijdens de vieringen en kan er ook gewerkt worden met beeldmateriaal (foto of film).

3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

3.1 Samenvatting van de situatie van de vijf kerken

Deze tabellen zijn overgenomen van het Kerkenbeleidsplan 2017 en geactualiseerd waar nodig.

Identificatieoverzicht

	Aantal kerken in beheer
Sint-Servaas Berg	1
Sint-Antonius Buken	1
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	1
O.L. Vrouw Kampenhout	1
Sint-Jozef Relst	1

	Oprichtingsdatum parochie
Sint-Servaas Berg	De parochie is opgericht voor 1142. De exacte oprichtingsdatum van de parochie is niet gekend.
Sint-Antonius Buken	>1425 (kapelanij onder Bertem) 1687 (zelfstandige parochie)
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	De parochie is opgericht in 750
O.L. Vrouw Kampenhout	1125/ Volgens een notitie bij E. Bosschaerts, onderpastoor in Kampenhout OLV van 1883 tot 1899 zou de parochie echter terug gaan tot de negende eeuw
Sint-Jozef Relst	De parochie is opgericht op 13 november 1898.

Identificatie Lidmaatschap

	Monumentenwacht	Open Kerken	Andere
Sint-Servaas Berg	Monumentenwacht	Open Kerken	
Sint-Antonius Buken	Monumentenwacht		
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Monumentenwacht		
O.L. Vrouw Kampenhout	Monumentenwacht		
Sint-Jozef Relst	Monumentenwacht		

Kerken Overzicht

	Aard Kerk	Datum Inwijding
Sint-Servaas Berg	De hoofdkerk van de parochie	
Sint-Antonius Buken	De hoofdkerk van de parochie	
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	De hoofdkerk van de parochie	1290
O.L. Vrouw Kampenhout	De hoofdkerk van de parochie	1875
Sint-Jozef Relst	De hoofdkerk van de parochie	28 oktober 1909

	Naam Architect	Type Kerk
Sint-Servaas Berg	Remy Nivoy	Pseudobasiliek (transept loos)
Sint-Antonius Buken		
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Laatste restauratie : Emiel Van Lemberghen	Eenbeukig (met transept)
O.L. Vrouw Kampenhout	Hensotte	Drie beuken met transept
Sint-Jozef Relst	G Vanden Bemden	Neogotisch

	Beschermd Monument	Eigenaar
Sint-Servaas Berg	Ja, volledig	Gemeente
Sint-Antonius Buken	Neen	Gemeente
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja, volledig	Gemeente
O.L. Vrouw Kampenhout	Neen	Gemeente
Sint-Jozef Relst	Neen	Kerkfabriek

	Beschermd Stads- of Dorpsgezicht	Beschermd Landschap
Sint-Servaas Berg	Nee	Nee
Sint-Antonius Buken	Onbekend	Onbekend
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja. De onmiddellijke omgeving van de Sint-Stefanuskerk	Nee
O.L. Vrouw Kampenhout	Ja	Nee
Sint-Jozef Relst	Nee	Nee

Kerken Bouwfysisch Geheel

	Toestand	Werken gepland	Voor welk jaar	Bedrag
Sint-Servaas Berg	Goed	Buitenschrijnwerk, dakgoten en kroonlijsten	2026?	
Sint-Antonius Buken	Goed	Nee		
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Goed	Nee		
O.L. Vrouw Kampenhout	Goed	Zie volgende par.		
Sint-Jozef Relst	Goed	Nee		

	Restauratie gepland	Voor welk jaar	Bedrag
Sint-Servaas Berg	Nee		
Sint-Antonius Buken	Nee		
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Nee		
O.L. Vrouw Kampenhout	Dak	2026 of 2027	
Sint-Jozef Relst	Nee		

Kerken Voorzieningen

	WC	WC aantal	WC openbaar	WC mindervaliden
Sint-Servaas Berg	Ja	1	De toiletten zijn verbonden aan de sacristie en niet openbaar	Nee
Sint-Antonius Buken	Ja	1	De toiletten zijn verbonden aan de sacristie en niet openbaar	Nee
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja	1	De toiletten zijn verbonden aan de sacristie en niet openbaar	Nee
O.L. Vrouw Kampenhout	Ja	1	De toiletten zijn verbonden aan de sacristie en niet openbaar	Nee
Sint-Jozef Relst	Ja	1	De toiletten zijn verbonden aan de sacristie en niet openbaar	Nee

Beveiliging

In 2025 werden in alle vijf kerken camera's geïnstalleerd die voor een bijkomende beveiliging tegen diefstal en vandalisme zullen zorgen.

	Beveiliging brand	Beveiliging diefstal (alarm)
Sint-Servaas Berg	Nee	Ja
Sint-Antonius Buken	Enkel stookruimte	Ja
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja	Ja
O.L. Vrouw Kampenhout	Ja	Ja
Sint-Jozef Relst	Ja	Nee

	Kerkhof aanwezig	Kerkhof gebruikt	Kerkhof beschermd
Sint-Servaas Berg	Ja	Nee	Ja :in combinatie met de kerk
Sint-Antonius Buken	Ja	Ja	Nee
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja	Nee	Ja :in combinatie met de kerk
O.L. Vrouw Kampenhout	Nee		
Sint-Jozef Relst	Ja achter de kerk	Ja	Nee

Parkeergelegenheid

	Parking aanwezig	Parking aantal	Parking gereserveerde plaatsen	Parkeer problemen
Sint-Servaas Berg	Ja: op terrein van de gemeente	20	Ja, 2	
Sint-Antonius Buken	Ja : op terrein van de kerkfabriek, Ja: op terrein van de gemeente	10	Ja, 1	
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja: op terrein van de gemeente	50	Nee	
O.L. Vrouw Kampenhout	Ja: op terrein van de gemeente	100 + enkele tientallen langs de straat	Ja, 1	
Sint-Jozef Relst	Ja : op terrein van de kerkfabriek, Ja: op terrein van de gemeente	30	Ja, 2	

Kerken Orgels

	Orgels aantal	Bouwer	Datum
Sint-Servaas Berg	2	1° : E. Libois (1703) 2° : Johannus-Ede (NL)	1° : 1703 (1651 ?) 2° : 1950 (?)
Sint-Antonius Buken	1	Van Bever	1908
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	1	Jan Wauters	1731
O.L. Vrouw Kampenhout	1 1 elektronisch	JB Gaynant en P Docqnier	1744
Sint-Jozef Relst	2	1° : Gebroeders Slootmakers 2° : Wouters	1° : 1926 2° : 1994

	Beschermd	Toestand	Onderhoud	Restauratie
Sint-Servaas Berg	1° : Neen 2° : Neen	1° : Slecht 2° : Goed	1° : Nee 2° : Ja	1° : Nee 2° : Nee
Sint-Antonius Buken	Neen	Goed	Ja	Nee
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja: in combinatie met bescherming van de kerk	Goed	Ja	Gedaan in 2018
O.L. Vrouw Kampenhout	Ja	Slecht	Nee	Nee
	2 ^{de} elektronisch orgel	Goed	Ja	Nee
Sint-Jozef Relst	1° : Neen 2° : Neen	1° : Slecht 2° : Goed	1° : Nee 2° : Ja	1° : Nee 2° : Nee

Kerken Devotie

	Objecten bijzondere devotie	Kunstwerken artistieke waarde	Topstukken	Attracties cultureel toeristische	Tradities
Sint-Servaas Berg	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja
Sint-Antonius Buken	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
O.L. Vrouw Kampenhout	ja	Ja	Onze Lieve vrouw beeld 15/16 eeuw ?	Nee	Ja
Sint-Jozef Relst	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee

Kerkgebouwen in hun omgeving

	Stad- of Dorpsgezicht Ja/Nee	Stad- of Dorpsgezicht Benaming	Beschermd Landschap Ja/Nee	Beschermd Landschap Benaming
Sint-Servaas Berg	Nee		Nee	
Sint-Antonius Buken	Nee		Nee	
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja	De onmiddellijke omgeving van de Sint-Stefanuskerk	Nee	
O.L. Vrouw Kampenhout	Ja		Nee	
Sint-Jozef Relst	Nee		Nee	

	Kerkhof aanwezig	Kerkhof gebruikt	Kerkhof beschermd
Sint-Servaas Berg	Ja (rond de kerk)	Nee	Ja, in combinatie met de kerk
Sint-Antonius Buken	Ja (naast de kerk)	Ja	Nee
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja (rond de kerk)	Nee	Ja, in combinatie met de kerk
O.L. Vrouw Kampenhout	Nee		
Sint-Jozef Relst	Ja (achter de kerk)	Ja	Nee

	Pastorie beheerd door kerkfabriek	Pastorie eigenaar	Pastorie beschermd
Sint-Servaas Berg	Nee	Verkocht aan particulier	
Sint-Antonius Buken	Nee	Gemeente	
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja (samen met gemeente)	Gemeente	
O.L. Vrouw Kampenhout	Nee (grote pastorie) Ja (kleine pastorie)	Gemeente Gemeente	Ja ja

Sint-Jozef Relst	Nee	Gemeente	
------------------	-----	----------	--

	Pastorie gebruikt als bewoning voor priester	Pastorie andere gebruiken	Pastorie toestand
Sint-Servaas Berg	Niet van toepassing		
Sint-Antonius Buken	Bewoond door pastoraal werkster	Ontmoetingsruimte lokale verenigingen. Secretariaat kerkfabriek en parochie	Goed
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Neen	Federatie- en parochiesecretariaat. Federatievergaderingen, vergadering centraal kerkbestuur. Vergaderingen parochieploeg en kerkraad. Bewaren archieven van de parochie en de kerkfabriek. Opnamestudio Dagelijkse Post	Goed
O.L. Vrouw Kampenhout	Neen	Grote pastorie gerestaureerd en gebruikt door gemeentelijke administratie. Kleine pastorie gerestaureerd en gebruikt door kerkfabriek en parochie	Allebei goed
Sint-Jozef Relst	Nee	Gebruikt door gemeente en verenigingen	Goed

	Parochiezaal Ja/Nee	Parochiezaal gebruik	Parochiezaal toestand
Sint-Servaas Berg	Nee		
Sint-Antonius Buken	In oude pastorie: Tref.punt	Ja	Goed
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Den Okker	Ja	Restauratie bezig
O.L. Vrouw Kampenhout	Pax (niet aansluitend)	Ja	Goed
Sint-Jozef Relst	Chirolokalen Het Park van Relst (niet aansluitend)	Jeugdlokalen Ja	Goed Goed

Gebruik eredienst parochiewerking

	Eredienst	Aard Gebruik
Sint-Servaas Berg	Ja	Zie bij de aparte fiches van de parochies
Sint-Antonius Buken	Ja	Zie bij de aparte fiches van de parochies
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja	Zie bij de aparte fiches van de parochies
O.L. Vrouw Kampenhout	Ja	Zie bij de aparte fiches van de parochies
Sint-Jozef Relst	Ja	Zie bij de aparte fiches van de parochies

	Winterkapel	Parochiewerking ruimte in de kerk	Welke ruimte	Aspecten van werking
Sint-Servaas Berg	Nee	Ja		Opslagplaats voor materiaal van de kerk
Sint-Antonius Buken	Nee	Nee		Opslag reuzenbeelden
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja	Nee		

O.L. Vrouw Kampenhout	Nee	Nee		
Sint-Jozef Relst	Ja	Ja	De zolderruimte	Catechese, Opslagplaats voor materiaal van de kerk

Gebruik open buiten eredienst

	Open	Open periode
Sint-Servaas Berg	Ja	Het hele jaar door
Sint-Antonius Buken	Ja	Twee dagen per week
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja	Het hele jaar door
O.L. Vrouw Kampenhout	Ja	Het hele jaar door
Sint-Jozef Relst	Ja	Het hele jaar door

	Aard van bezoek devotie	Aard van bezoek stilte	Aard van bezoek toerisme
Sint-Servaas Berg	Devotie	Stilte/bezinning	Toerisme
Sint-Antonius Buken	Devotie	Stilte/bezinning	
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Devotie	Stilte/bezinning	Toerisme
O.L. Vrouw Kampenhout	Devotie	Stilte/bezinning	Toerisme
Sint-Jozef Relst	Devotie	Stilte/bezinning	

	Onthaal bewaking Ja/Nee	Onthaal bewaking Wie	Onthaal-brochure	Website
Sint-Servaas Berg	Camera's		Ja	Ja
Sint-Antonius Buken	Camera's		Nee	Ja
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Camera's		Ja	Ja
O.L. Vrouw Kampenhout	Camera's		Ja	Ja
Sint-Jozef Relst	Camera's		Ja	Ja

Gebruik niet liturgisch

	Open	Gebruiksreglement	Schriftelijke overeenkomst	Vergoeding gevraagd
Sint-Servaas Berg	Ja	Ja	Ja	Ja
Sint-Antonius Buken	Ja	Ja	Ja	Ja
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Ja	Ja	Ja	Ja
O.L. Vrouw Kampenhout	Ja	Ja	Ja	Ja
Sint-Jozef Relst	Ja	Ja	Ja	Ja

	Aard
Sint-Servaas Berg	Zie bij de aparte fiches per parochie
Sint-Antonius Buken	Zie bij de aparte fiches per parochie
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Zie bij de aparte fiches per parochie
O.L. Vrouw Kampenhout	Zie bij de aparte fiches per parochie
Sint-Jozef Relst	Zie bij de aparte fiches per parochie

Gebruik medegebruik eredienst

	Andere christelijke gemeenschappen	Aard van de gemeenschappen katholiek	Aard van de gemeenschappen niet-katholiek
Sint-Servaas Berg	Nee		
Sint-Antonius Buken	Nee		
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Nee		
O.L. Vrouw Kampenhout	Nee		
Sint-Jozef Relst	Nee		

Herbestemming niet-religieus

	Herbestemming niet-religieuze activiteiten Ja/Nee	Herbestemming niet-religieuze activiteiten Welke	Sloop
Sint-Servaas Berg	Nee		Nee
Sint-Antonius Buken	Nee		Nee
Sint-Stefaan Nederokkerzeel	Nee		Nee
O.L. Vrouw Kampenhout	Nee		Nee
Sint-Jozef Relst	Nee		Nee

Samenvatting toekomstopties

Aard gebruik	Sint-Servaas Berg	Sint-Antonius Buken	Sint-Stefaan Nederokkerzeel	O.L. Vrouw Kampenhout	Sint-Jozef Relst
Enkel eredienst	Gebouw voor de eredienst	Gebouw voor de eredienst	Gebouw voor de eredienst	Gebouw voor de eredienst	Gebouw voor de eredienst
Valorisatie	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Medegebruik voor andere eredienst	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Nevenbestemming (Multifunctioneel gebruik)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Nevenbestemming (gedeeld gebruik)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Herbestemming	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

3.2 Algemeen besluit:

- Op basis van de voorgaande analyse van het kerkgebruik kunnen we stellen dat de vijf kerken van de gemeente Kampenhout nog steeds een intensief gebruik kennen.
- Het aantal kerkgangers neemt overal af maar niet in die mate dat we op korte termijn moeten vaststellen dat een van de 5 kerken overbodig wordt.
- Het wordt moeilijker om vrijwilligers te vinden om de werking te onderhouden. Op dit ogenblik stelt zich geen probleem in geen enkele van de vijf kerken maar dit vormt een belangrijk aandachtspunt in de vijf parochies.
- We zijn van oordeel dat voor de komende vijf jaar een verderzetting van het huidig gebruik van de 5 kerken aangewezen is.
- Als er op de korte termijn nog onverwachte dingen zouden gebeuren, kan deze planning altijd bijgestuurd worden.
- We blijven openstaan voor occasionele activiteiten in de kerken van Groot-Kampenhout ter valorisatie van de gebouwen maar zien permanente nevenbestemmingen in één van de vijf kerken niet nuttig omdat dat de pastorale activiteiten ernstig zou verstoren.
- Er moeten dan ook geen speciale infrastructuurwerken gebeuren aan de 5 kerken van Kampenhout.
- Er moeten derhalve geen planologische aanpassingen gebeuren aan de huidige planologische situatie van de 5 kerken.

3.3 Engagement naar de toekomst

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop van bisdom en door de gemeenteraad. Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuur. Volgens het Eredienstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025 moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maand van elke nieuwe legislatuur worden vernieuwd of herbevestigd.